

מסורת הש"ס

כריתות דא"ס זה. שכתובה זה פרשת וכתב לה ספר כריתות: לה **לשמה: יבד וזוא לספרה.** לכתוב אותה פרשה לשם גירושיה: **הא בעינן שניה שמו ושמה.** דתמן לקמן (דף פ.) דפסול אלמא נריך לכתוב שמו ושמה. ואית דלא גרסי שניה ומאן דגרסי ליה משום מתני' דלקמן ואבז גררר גרסי ליה: **מאי קמ"ל** כל הני פשיטא לן דפרשה שכתובה אינה גט: **עליו קולמוס.** על כל אות ואות: **ונתכוין לכתוב יודוה.** שהיה טועה וסבור שהוא נריך לכתוב יודוה: **וטעה ולא הטיל בו דלת.** הרי השם כתוב אלא שהוא שלא לשמו: **ואנוהו.** התנאה לפניו במנאות: **אידי כסבה ליה.** נותנת שכן הסופר כדלמרינן בגמרא דגט פשוט (ב"ב דף קסח.) משום תקנת עגונות: **אקנויי אקנו ליה רבנן.** ההוא זוא מדדה והו' כמאן דהייב ליה אידי דהפקר ד"ד הפקר: **ונקן.** בר נמינה שהיא שזה פרוטה: **העלה של זית.** שאינו שזה כלום: **דחוי לאיטרופי.** עס עלין דרבה לשכז עילין או למאלל דהמה ואע"ג דלא שיה פרוטה. אבל איסורי הנאה לא: **ולא קלסוה.** משום דאמר לה משמא דיחידא: **דרשה.** זימנא אחרימי משמיה דרביס כי היכי דליקבלוה מניה: **אלמא.** מדטרח כולי האי דליקבלוה אלמא הלכתא כוותיה: **חקק.** צטבלל בסקין: **עזר שאל.** למירות: **כנס שחקק על גבי עטלל.** דף: **ופינקס.** בעין אותן של סוחרים שחוקקים עליהן צעט: **ולא כנס על גבי יפה.** בעין כובע של זמר ונותנות הנשים תחת זעיק קישוריהן כדלמרינן צבמה אשה יואה (שבת דף מו.) **אנדוכתרי.** תכשיט ורוקמין עליו לורות צמחט בעין צירודס"ד צלע"ז ואם רקמו עליהן אומיות הגט אינו כתב לפי שאינו כתוב וקצוע אלא מוטל על הצגד וז' ראשו תחזיס: **הא דחק סונוס.** של אומיות וציריהן והאומיות צולטות אינו כתב לפי שלא ציר את האומיות אלא חקק סביבותיהם והעץ נשאר כמו שהיה צדפוס האומיות מאיליו: **הא דחק ירכוסיס.** של אומיות דהיינו הן ממש שיטקע הכתב וז' היא כתיבה: **לא היה כנסו.** של זיץ שוקע אלא צולט כלורת של דיגרי וזה: **והא דיגרי וזה סונוס הוא.** דקא סלקא דעמיה כשהוא מנה צקורנס חותם המטבע על הדיגרי כותב וסביבות לורת החותם שהיא שוקעת והם מלאים דוחקין את מוכו וסביבות לורת הדיגרי וכנגד שקיעת רוסס החותם אין הדיגרי על וזה דחק

ומאיליה הורה עומדת במקומה וגבי זיץ כתב (שמות נט) מכתב פתוחי חותם אלמא כתיבה היא: ואילו **הא ירכוסיס.** שהיה הדיגרי דק בעין טס וז' האומיות מעבר האחד דוחקין ירכוסיס וז' צולטות מעבר השני כמו שמציינים כסף וזה העשוי ליכצע ככלי עץ ששומים בהם יין: **רושמא.** חותם המטבע שקורין קייני"ץ: **מיחרץ חריץ.** התכותב והסביבות של אורו שהיא שוקעת חורצין דוחקין מכותב וסביבות של אורת הדיגרי עד שעומדת לורת הדיגרי צולטת כמו שהיה ונפקא מינה שחם חקק את הגט צמחט וכתבו על גבי טל הוא כתב דמותות הוא: או נופי מניף. לורת החותם שהיא שוקעת כשחכותיה הורה ונמתח מתוך דוחקין וכנס למוך הורה ולא ממילא הן אלא ע"י מכת הקורנס הורה עממה נמתח למוך פרוש והרי כתבה צדיס:

לא יתכן לפרש כן דקאמר נפק רבי חייל דרשה משמיה דרבי וקלסוה משמיה דרבי ולפיכך נמי לא קלסוה כי אמר משמיה דרבי מעיקרא" ולקמן איפכא"': **למימרא דחקיקה לאו כתיבה היא.** הוה מלי לאקשויו מלות דכתיב בהם קרלי והיה כתבם חקוק כדכתיב (שמות נז) חרות על הלוחות' אלא דניחא ליה למיפרך מגט אגט:

המביא גט פרק שני גיטין

אי משום כריתות דאית בה הא בעינן וכתב לה לשמה וליכא. תימה דלענין מגילת סוטה משמע צ"ק דעירוצין (דף יג.) דמוחקין לה מן המורה אפי' למאן דצעי כתיבה לשמה דקאמר רב פפא דלמ"ד אין מגילתה כשרה להשקות בה סוטה אחרת מורה

דסתמא כתיבה ה"ז דמוחקין וי"ל לרז יוסף דשעמתי לא סבר רב כוותיה"א" סבר כלידך מנא דסבר אין מוחקין לה מן המורה וכמתני' דצ"י כל הגט (לקמן דף כו.) דתמן הכותב טופסי גיטין נריך שניח מקום האיש כו' ודייק מהתם ברש מס' זכאים (דף כ:) דסתמא פסול וכ"ש ספר מורה דלא איכתוב לשם גירושין כלל ועוד נראה דאפי' מאן דמכשיר צמגילת סוטה למחוק מן המורה אע"ג דצעי לשמה מורה גט דפסול דעירוצין צ"ק (דף יג.) משמע דכולהו מנאלי מודו דנהן דפרק כל הגט דחשיבי שלא לשמה מדפריך התם ולית ליה לרב אחא בר יאשיה כתב לגרש את אשתו ונמלך כו' וצמגילת סוטה סתמא כשר משום דסתמא שאין הכהן שעליו לכתוב גט פסול" וסתמא ניהא ליה אלל גבי נט צעל סתמא לא ניהא ליה אע"ג דפריך ממתני' דגט ארבי אחא בר יאשיה דאיידי צמגילת סוטה לענין שלא לשמה לא משמע ליה לחלק: **הא בעינן שמו ושמה.** אע"ג דמתני' דפרק הורק (לקמן דף פ.) דשניה שמו ושמה מוקמינן לה דהאי הולד ממזר כרבי מאיר" משמע דלרצנן לא הו' צנינה שמו אלא פסולא דרצנן ומדנקט שניה ולא נקט לא כתבו כלל משמע דללא כתבו כלל כשר אפי' מדנצנ"י הא ליתא דעל כרחק לא כתבו כלל לר"מ פסול מה"מ דהא צעין שיהא מוכיח מתוכו שהוא מגרש את אשתו וצלא כתבו כלל אין מוכיח אלא אומר ר"י"י דלא מיייר צנינה שמו ממש דא"כ הוה ליה למינקט לא כתבו כלל דפסול לרבי מאיר דמתני' ר' מאיר כדלמרינן התם דהו' צנינה שמו טפי אלא שניה שמו היינו"י כנס שם דגליל ציהודה והשמה קאמר הכא שפיר הא צעין שמו ושמה וליכא (וכ"ש) דללא כתבו כלל הוא דפסול: **די"למא נתינת גט הוא.** וכן שפך איש נעלו ונתן לרעהו (רות ד) לא צעין שיה פרוטה אע"ג דכתיב ונתן" וכן גבי תרומה" חטא אחת פטורת את הכרי אע"ג דכתיב (דברים יח) נתן לו וצמחנות דס תפאת וצמחנות צבונות אין צו

שיעור והא דלמר אלא שאל צ"י כל שעה (פסחים דף נז:) דזר שאכל תרומה לא מייחבי צפחות משום פרוטה משום דכתיב (ויקרא כז) ונתן לכהן וגו' ואין נמינה צפחות משום פרוטה היינו משום דתשלומי תרומה ילפינן מתשלומי מעילה דתרווייהו תשלומי קדש מיקרו וגמרי צמט חט מהדדי ולמאן דצעי ככריות (דף יו.) ואשר יתן ממנו על זר שמהא נמינה כזית היינו משום דסיכה היא ואפקה צלשון נמינה לאפוקי ממשמעות דסיכה קאמי דמשמע כל שהוא ויכיר אמינה שאל וכן לא יתן עליה לצונה דצפרק כל המנחות (דף ס.) מנצריך כזית היינו משום דשני מלשון סימה דלמחיל בה לא ישיס עליה שמן או משום דומיא דהקטרט לצונה צחוק דהו"א נמי הקטרט איסור דהו' כזיתא: **משמיה דרביס וקלסוה אלאה הילכתא בוותיה.** פי' צקונטרס מדטרח עלה דלקלסוה וצ"י מי שחחו (לקמן דף עו.)

לא יתכן לפרש כן דקאמר נפק רבי חייל דרשה משמיה דרבי וקלסוה משמיה דרבי ולפיכך נמי לא קלסוה כי אמר משמיה דרבי מעיקרא" ולקמן איפכא"': **למימרא דחקיקה לאו כתיבה היא.** הוה מלי לאקשויו מלות דכתיב בהם קרלי והיה כתבם חקוק כדכתיב (שמות נז) חרות על הלוחות' אלא דניחא ליה למיפרך מגט אגט:

תורה אור השלם

1. כי יחק איש אשה ובעלה ויהיה אם לא תמצאן הן בעיניהן כי נמצא בה ערות דבר וכתב לה ספר כריתות ונתן בידה

2. וזו חקתך ויהי עליה לישועה זה אלי ואנוהו אלהי אבי וארמקמה: שמות טו ב

גליון הש"ס

גמ' אימיא משום דכתיב וכתב. פי' לקמן דף כב ע"כ תמיד וזה לאו: תוס' ד"ה ויכתיב וכו' וכן גבי קישוריהן כדלמרינן צבמה אשה יואה (שבת דף מו.)

הגהות הב"ח

(א) גמ' התם אלא דבעניה זה אלי:

הגהות הגר"א

[א] גמ' הא צעין שמו ושמה וליכא כו' כ"ל:

מוסף תוספות

א. דרב פפא. תוס' עירובין יג. ד"ה אלל ב. אם יכתוב שום אדם לשמה שלא ברשותו. ס. דאמר כל המנחה מוטבע בטבעת חתמים בגיטין הולד מזהב. תוס' ה"ל"ס. ד. וזהו פסולין בשניה ואחר כך בליל. תוס' ה"ל"ס. ט. ש"מ דהלכתא הכי. תוס' ה"ל"ס. י. משום דרשנא דרביס עליה ולא הו' ניהא ליה בהכי משום דקים ליה דכן הלכה. תוס' ה"ל"ס. ט. כי אמרה משמיה דרבי קלסוה כלומר דיהא אמר דרבי אמרה ורבנן פליגי עליה דאין הלכה כרבי מחבירו, וכשנאמרה משמיה דרביס לא קלסוה משום שאין הלכה כן. תוס' ה"ל"ס. י. ואמרינן מ"ם וסמ"ך של לחותם בנס היו עומדין. תוס' ה"ל"ס.

עין משפט
גר מוצה

בזח א מ"י פ"א מהלכות גירושין הל' ג ופ"ג שם הלכה א סמג עשין ג טושי"ע אה"ע סי' קלח טפ"ק א:

בזח ב מ"י פ"ג מהל' גירושין הלכה ד סמג שם טושי"ע שם ספיק טושי"ע:

ג ג מ"י פ"א מהל' תפילין הלכה טו סמג לאון ג טושי"ע י"ד רעו ספיק ב:

גא ד מ"י פ"ד מהל' גירושין הלכה ג סמג עשין ג טושי"ע אה"ע סי' קלב ספיק א:

גב ה ו מ"י שם הל' ו סמג שם טושי"ע אה"ע סי' קכז סעי' ד: גג ו מ"י פ"ט מהל' כלי המקדש הלכה ג סמג עשין קעג:

גד ח מ"י פ"ד מהל' גירושין הל' א סמג עשין ג טושי"ע שם:

לעזי רש"י

ברושד"ר. רקמה. קרינ"ץ. מטבעה.

מוסף רש"י

וטעה ולא הטיל בו דלת. ומאלל שם כמזכר אלל שלא לשמו הוא (לקמן דף כ:) ומאלל שם נכתב מקומות אלל לא צבונות (שבת דף כ:) מעביר עליו קולמוס. לשמו (לקמן דף כ:) לכותב שם על כל חותמיותו אללו הוא כומט (שבת שם) וקלסוה. יפה אחרת (לקמן דף כ:).

פסקי ר"י

שלוש מות כתבו על איסורי הנאה כשר פי' דהא כתיב ונתן בידה על נתינת הגט מיירי ולא דליתוב לה מיירי דרשנו הוא: ת"ר ונתן ולא וחקק למימרא דחקיקה לאו כתיבה היא ורמינהו עבד שיצא בכתב שעי' טבלא ופנקס יצא לחיות אבל לא בכתב שעי' כיפה ואנדרכתי פי' שחקק בסכין גט ע"ג טבלא או ע"ג פנקס שהם שרוקמין במחט ע"ג כיפה עליהם כמין כובע של צמר על ראש הנשים ואנדרכתי מין תכשיט הוא ורוקמין אותו במחט ורוקמת המחט לא חשיבה כתיבה לפי שאין האותיות קבועות אלא תחובות ובעי' כתב קבוע על הדבר שהוא מגרש בו אמר עולא אמר ר' אלעזר לא קשיא הא דר' קורח הוא דחק ירדות פי' הא דחק קורות של אומיות צרידיה האומיות בלוטות אינו כתב לפי שלא צייר את האותיות והוא חקק [אלא] סביבותיה וישאר כמות שהיה ונמצא האותיות בלוטות מאיליהן והא דחק ירדותיהן האומיות שוקעין בטבלא והו' חשובה כתב וגופי האותיות קורא ירדות: